

اعتراض تا تحقق واقعی خواسته‌ها

آیا رویکرد دولت چهاردهم در قبال مطالبات پرستاران تغییر خواهد کرد؟

گروه اجتماعی

اعتراضات پرستاران که از نیمه مرداد آغاز شده بود، برای سومین هفته متوالی ادامه یافت و دیروز هم پرستارانی در شهرهای گرگان و کرمانشاه، برای مطالبات صنفی و معوقه خود دست از کار کشیدند و به خیابان‌ها آمدند .

در این دور جدید از اعتراضات پرستاران که از نیمه مرداد شروع شده، هر روز صدها پرستار در استان‌های خوزستان، مرکزی، کرمانشاه، اصفهان، هرمزگان، بوشهر، خراسان جنوبی، آذربایجان شرقی، تهران، فارس، سیستان و بلوچستان، کرمان، زنجان، چهارمحال و بختیاری، قزوین، البرز، کردستان، خراسان رضوی، همدان، کهگیلویه و بویراحمد، لرستان، گلستان، مازندران و گیلان یا در محوطه بیمارستان‌ها یا مقابل استانداری و فرمانداری یا در محوطه دانشگاه علوم پزشکی یا در خیابان‌ها با راهپیمایی آرام و با سر دادن شعارهای صنفی و مرتبط با وعده‌های محقق نشده مسوولان وزارت بهداشت، خواستار توجه دولت به خواسته‌های این قشر از ارائه‌دهندگان خدمات سلامت شده‌اند .

در این دور جدید از اعتراضات و طی سه هفته اخیر، به وضوح معلوم است که تعداد پرستارانی که در شهرهای آبادان، آباده، اراک، اهواز، اسلام‌آباد غرب، اصفهان، اقلید، بندرعباس، بوشهر، بیرجند، تبریز، تهران، جهرم، چابهار، داراب، دهدشت، رشت، رفسنجان، زنجان، سیرجان، شهرکرد، شیراز، فسا، قزوین، کرج، کرمانشاه، کنگان، گرگان، لامرد، مریوان، مشهد، نیشابور، همدان، یاسوج، یزد، خرم‌آباد، بابل، خمین‌شهر و سبزوار، ساعاتی از صبح و خارج از ساعات وظایف و شیفت کاری بیمارستان، به صورت خودجوش به همکاران معترضشان ملحق میشوند بیشتر از دفعات قبل است و این‌طور که

پرستاران می‌گویند، این بار و برخلاف دفعات قبل، اعتراضات تا تحقق عملی و عینی خواسته‌های جامعه پرستاری ادامه خواهد داشت .

به نظر می‌رسد در این نوبت از اعتراضات صنفی، تصمیم جامعه پرستاری برای پافشاری در مورد محقق شدن خواسته‌ها، به سبب خسارات جبران ناشدنی عملکرد و تصمیمات دولت در 3 سال اخیر است؛ تصمیماتی که نه تنها به بهبود شرایط صنفی جامعه پرستاری منجر نشد، بلکه نسبت به سال‌های پیش از 1400 در حدی نارضایتی ایجاد کرد که شیب مهاجرت پرستاران به کشورهای خارج، سرعتی چند برابر سال‌های پیشین پیدا کرد . وعده به اجرای قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری و اجرای ناقص این قانون آن هم با گذشت 17 سال از تصویب این قانون در مجلس، دستمزدهای ناکافی، اضافه کاری اجباری، پرداخت بسیار ناچیز به ازای اضافه کاری تحمیلی و اجباری، خالی شدن بخش‌های بیمارستانی از پرستار به سبب مهاجرت، ترک کار و استعفای پرستاران و خودداری دولت از جذب نیروی جدید یا بهبود شرایط برای نگهداشت پرستاران، دامن زدن تبعیض مزدی بین پرستاران و پزشکان با اقداماتی نظیر حذف سقف کارانه پزشکان شاغل در مناطق محروم در مقابل کاهش رقم کارانه پرستاران، تعویق چند ماهه و حتی یکساله در پرداخت کارانه‌ها و حق اضافه کاری‌های پرستاران، از جمله دلایل پیرنگی بوده که از سه هفته قبل تا امروز، پرستاران را به ادامه اعتراضات تا تحقق عینی و قطعی مطالبات مصر و مصمم کرده است .

پرستار یکی از بیمارستان‌های پایتخت به «اعتماد» می‌گوید قرار است جمعی از دوستان معترضش، صبح 6 شهریور بروند جلوی ساختمان وزارت بهداشت و مطالبات‌شان را به گوش وزیر بهداشت جدید برسانند .

این پرستار امیدوار به حل مشکلات است و می‌گوید که سه هفته اعتراض و همبستگی جامعه پرستاری برای دریافت مطالبات حتماً به یک نتیجه مثبت می‌رسد . این پرستار، 24 سال سابقه کار در بخش مراقبت ویژه جراحی مغز و اعصاب دارد و می‌گوید آخرین رقمی که به عنوان کارانه و تعرفه خدمات پرستاری به حسابش واریز شده حدود 6 میلیون تومان بوده و تیر ماه امسال، مجموع حقوقش با 140 ساعت کار موظف، به حدود 24 میلیون تومان رسیده در حالی که بعضی همکارانش حتی از این رقم هم کمتر دریافت کرده‌اند چنانکه برای یکی از همکارانش حدود 5 میلیون تومان به عنوان کارانه و تعرفه خدمات پرستاری واریز شده است .

«این‌طور که از دوستانم شنیدم، قرار است اعتراضات تا دریافت مطالبات ادامه داشته باشد . من در این 24 سال با چنین تجمعی مواجه نبودم . در این 24 سال، اعتراضات خیلی محدود بود و گاهی پرستاران یک بیمارستان یا یک شهر به مدت چند ساعت اعتراض

می‌کردند، اما تا امسال این اعتراضات هیچ‌وقت سراسری نشده بود. این‌بار دلیل اصلی گسترش اعتراضات، خستگی پرستاران از فشار مالی و تحمیل وظایف بود، چون در این سال‌ها، تعداد بیماران هم بیشتر شده و مسوولان بیمارستان‌ها برای جلب رضایت بیماران، حجم وظایف پرستار را افزایش داده‌اند در حالی که این حجم وظایف با رقم پرداختی به پرستار، هیچ تناسبی ندارد. رقم کارانه و تعرفه‌ای که در فیش حقوق من ثبت می‌شود، هیچ افزایشی نسبت به سه سال و چهار سال قبل نداشته و فقط، رقمی برای ساکت کردن من است و اینکه من باور کنم که تعرفه خدمات پرستاری هم به من پرداخت شده است. ماه قبل بابت تعرفه خدمات پرستاری و کارانه در مجموع 7 میلیون تومان برای من در نظر گرفتند که از این رقم هم حدود 10 درصد مالیات کم شد و در نهایت حدود 6 میلیون تومان بابت کارانه و تعرفه خدمات پرستاری به حساب من واریز کردند در حالی که پرستار طرحی، بابت تعرفه و کارانه 4 میلیون تومان می‌گیرد و پرستار با سابقه کمتر از 20 سال حدود 5 میلیون تومان. پرستاران تا به حال در مقابل تحمیل وظایف و پرداختی‌های ناکافی سکوت کرده بودند. 15 سال است که پرستاران فقط به صورت کلامی مورد حمایت قرار گرفته‌اند و به نظرم، امسال صبر پرستاران تمام شد.»

پرستار دیگری که در یکی از بیمارستان‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه کار می‌کند، به اجرای قانون و محقق شدن مطالبات جامعه پرستاری خوشبین نیست. این پرستار طی این سه سال در هر تجمعی که در شهر کرمانشاه برگزار شده حضور داشته و از حضورش در تجمعات زمستان پارسال در مقابل ساختمان استانداری کرمانشاه و محوطه دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه مثال می‌زند و می‌گوید که در این سه هفته هم در کنار همکارانش ایستاده تا صدای اعتراض و خواسته‌های جامعه پرستاری به گوش مسوولان برسد. این پرستار در گفت‌وگو با «اعتماد» تاکید می‌کند که در تمام اعتراضات صنفی، هیچ کدام از پرستاران معترض در زمان وظایف شغلی و شیفت کاری تجمع نکرده‌اند و می‌گوید: «در بیمارستان‌های دانشگاهی استان کرمانشاه و حتی باقی استان‌ها مثل یزد و فارس، هیچ خدمت درمانی لغو نشد و تمام پرستاران در شیفت‌های کاری حضور دارند و حتی جراحی و خدمات غیرضروری هم تعطیل نشده و دوستان ما، خارج از ساعت و شیفت کاری در تجمعات حاضر می‌شوند.»

این پرستار در توضیح خواسته‌هایی که این‌بار به چنین اعتراضات گسترده‌ای منجر شده، می‌گوید: «در استان کرمانشاه، پرداخت کارانه و حق‌الزحمه اضافه کار و تعرفه خدمات پرستاری، 13 ماه است که به تعویق افتاده و پرداخت نشده است. بابت هر ساعت اضافه کار 20 الی

30 هزار تومان به پرستار می‌دهند در حالی که پرستار به دلیل کمبود نیروی انسانی، مجبور به اضافه کاری است و با این حال، بابت 7 ساعت اضافه کاری اجباری و تحمیلی، به پرستار 140 هزار تومان می‌دهند که این پول حتی از قیمت یک ساندویچ هم کمتر است و با این حال ما مجبوریم هر ماه حدود 80 تا 120 ساعت، اضافه کاری داشته باشیم که البته حواله‌زحمه اضافه کاری هم 18 ماه بعد به ما پرداخت می‌شود. کمبود پرستار در بیمارستان‌ها آسیب‌های جدی برای جان بیماران ایجاد کرده. در دوره شیوع کرونا، پرستاران با قراردادهای 89 روزه جذب شدند و به این پرستاران قول استخدام دادند. ولی به محض پایان همه‌گیری کرونا، تمام این پرستاران اخراج شدند. ما می‌خواهیم قانون بهره‌وری و تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری به‌روز و عادلانه باشد. من یک پرستار شاغل در بخش آنژیوگرافی هستم، اما مجموع پرداختی به من بابت تعرفه خدمات پرستاری و 100 ساعت اضافه کار اجباری، ماهانه حدود 3 میلیون تومان است در حالی که سال 1389 حدود یک میلیون و 500 هزار تومان حقوق می‌گرفتم و مجموع رقم کارانه و حق امنا و اضافه کاری که دریافت می‌کردم، دو برابر رقم حقوق بود ولی امروز، یک پرستار بابت 192 ساعت کار موظف و 80 ساعت اضافه کار اجباری، حداکثر 20 میلیون تومان حقوق می‌گیرد که این رقم، با تورم عمومی هیچ تناسبی ندارد.»

این پرستار در ادامه توضیحاتش درباره دلیل گستردگی اعتراضات پرستاران می‌گوید: «پرستاران، خودشان را با کشورهای دیگر مقایسه می‌کنند. یک پرستار در ایران حدود 150 تا 200 دلار حقوق می‌گیرد که این رقم حقوق در هیچ کشوری مشابه ندارد. پرستاران خودشان را با کارمندان باقی نهادهای دولتی مقایسه می‌کنند. یکی از بستگان من که به تازگی در اداره برق استخدام شده، بابت هر ساعت اضافه کار 120 هزار تومان می‌گیرد و من به عنوان پرستار ارشد و با 24 سال سابقه کار، بابت هر ساعت اضافه کاری 27 هزار تومان دریافت می‌کنم. اگر امروز همکاران ما در سراسر کشور تجمع می‌کنند به این دلیل است که انگیزه در پرستاران از بین رفته و جالب اینکه با وجود محقق نشدن وعده‌ها و قول‌های دولت، اگر یک پرستار بابت تزییع حق و مطالباتش اعتراض کند، به بخش تخلفات اداری معرفی می‌شود و از حق قانونی محروم می‌شود و به سایر استان‌ها و بخش‌ها تبعید می‌شود و برایش کسر حقوق می‌زنند که در حال حاضر پرستاران زیادی به دلیل اعتراض با این مشکلات مواجه شده‌اند.»

این پرستار به محقق شدن خواسته‌ها امیدوار نیست و می‌گوید: «من چون 24 سال سابقه کار در نظام سلامت دارم، در این سال‌ها شاهد بوده‌ام که هر بار در مقابل اعتراضات پرستاران وعده‌هایی به قصد ساکت کردن

اعتراضات مطرح شده و مثلاً هفته قبل در کرمانشاه و در جواب اعتراضات پرستاران، تعرفه خدمات پرستاری شهریور 1402 را به حسابمان واریز کردند که البته رقمش هم بسیار نازل و طبق معمول، خلاف رقم واقعی بود. بنابراین وعده‌ها و قول‌ها فقط به قصد ساکت کردن اعتراضات است و دوباره به وضع قبلی برمی‌گردیم.»

این پرستار با ابراز نگرانی از آمار رو به افزایش مهاجرت همکارانش، دلیل خالی شدن بیمارستان‌های کشور از پرستار ماهر و با تجربه را، وعده‌های بر زمین مانده دولت‌ها می‌داند و می‌گوید: «آمار مهاجرت پرستاران در دو سال اخیر از تمام اصناف بیشتر بوده. شهر کرمانشاه 6 بیمارستان دولتی دارد و پارسال از این 6 بیمارستان 61 پرستار رسمی و سابقه‌دار و با تجربه و ماهر مهاجرت کردند. آمار مهاجرت روز به روز در حال افزایش است.»

این دور از اعتراضات جامعه پرستاری، با تغییرات دولت همراه بود و دامنه تصمیمات و مداخلات برای حل مشکل پرستاران تا دستگاه قضایی هم کشیده شد. 28 مرداد خبرگزاری ایلنا در گزارشی اعلام کرد که به دنبال تداوم اعتراضات پرستاران در شهرهای مختلف کشور، دبیرخانه شورای امنیت با دستور وزیر کشور و با حضور دبیر این شورا و نمایندگان وزارت بهداشت، دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران و شیراز، سازمان امور اداری و استخدامی، سازمان برنامه و بودجه، رییس کل سازمان نظام پرستاری و نهادهای مرتبط، جلسه‌ای برای رسیدگی به مشکل پرستاران برگزار کرده و در این جلسه مقرر شده که وزارت بهداشت، طی سه روز بعد از این جلسه، جمع‌بندی مشکلات جامعه پرستاری را به همراه راه‌حل‌های آن به دبیرخانه شورای امنیت کشور ارائه دهد و سازمان امور اداری و استخدامی و سازمان برنامه و بودجه نیز راهکارهای قطعی حل مشکلات پرستاران را ارائه بدهند تا طی یک فرآیند سه ماهه برای حل این مشکلات اقدامات لازم انجام شود.

روز 31 مرداد و همزمان با تجمع پرستاران تهران مقابل ساختمان وزارت بهداشت در پایتخت هم، سازمان بازرسی کل کشور جلسه‌ای با حضور نمایندگان جامعه پرستاری، بازرس کل امور بهداشت و درمان وزارت بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی، سازمان برنامه و بودجه، سازمان امور اداری و استخدامی، سازمان بیمه سلامت و سازمان تامین اجتماعی و برای طرح مطالبات پرستاران برگزار کرده است.

حدس و گمان‌ها از احتمال تغییر رویکرد دولت در قبال این اعتراضات و اقبال مثبت مسوولان نظام سلامت حکایت دارد. محمدرضا طفرقندی که تا دو ماه قبل، یکی از جراحان شاغل در بیمارستان سینا و یک مرکز درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران بود و از روز پنجشنبه اول شهریور و به دنبال کسب رای اعتماد از مجلس، فعالیت خود را به

عنوان وزیر بهداشت دولت چهاردهم آغاز کرد، در اولین اظهارات رسمی گفت که مشکلات جامعه پرستاری و دارو، چالش‌های اصلی کشور است که باید به سرعت حل شود. نمایندگان جامعه پرستاری هم در دومین روز فعالیت وزیر بهداشت توانستند با او دیداری داشته باشند و ظرفیتی در این دیدار اظهار امیدواری کرد که در یک دوره سه ماهه زیرساخت‌های قانونی لازم برای حل مسائل پرستاری در دولت و مجلس فراهم شود. دو روز بعد از این دیدار هم، نمایندگان جامعه پرستاری در دیدار با معاون دادستان کل کشور، مهم‌ترین مشکلات همکاران خود را به صورت مکتوب اعلام کرده‌اند.

منبع: روزنامه اعتماد 6 شهریور 1403 □□□□□□